

**Satversmes tiesa izbeidz tiesvedību lietā par normu, kas liedz pārsūdzēt
Ieslodzījuma vietu pārvaldes lēmumu, ar kuru notiesātajam atteikta soda izciešanas
režīma mīkstināšana**

2018. gada 20. jūnijā Satversmes tiesa pieņēma lēmumu par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-19-01 “Par Latvijas Soduzpildes kodeksa 50.²¹ panta piektās daļas, ciktāl tā attiecas uz lēmumu, ar kuru atteikta soda izciešanas režīma mīkstināšana, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam”.

Apstrīdētā norma

Latvijas Soduzpildes kodeksa 50.²¹ panta (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2017. gada 20. decembrim) piektā daļa noteica, ka Ieslodzījuma vietu pārvaldes lēmums, kas pieņemts sakarā ar notiesātā sūdzību par brīvības atņemšanas iestādes izvērtēšanas komisijas lēmumu, nav pārsūdzams.

Augstāka juridiska spēka norma

Satversmes 92. panta pirmais teikums: “Ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc diviem Augstākās tiesas pieteikumiem. Augstākās tiesas tiesvedībā ir administratīvās lietas, kurās tiek izskatītas blakus sūdzības par Administratīvās rajona tiesas atteikumiem pieņemt izskatīšanā notiesāto personu pieteikumus. Vienā no pieteikumiem notiesātais lūdza atzīt par prettiesisku brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka lēmumu, ar kuru atteikts virzīt viņa iesniegumu par soda izciešanas režīma mīkstināšanu izskatīšanai brīvības atņemšanas iestādes izvērtēšanas komisijā. Savukārt otrā – notiesātais lūdza atcelt izvērtēšanas komisijas lēmumu, ar kuru tika atteikta soda izciešanas režīma mīkstināšana.

Augstākā tiesa norāda, ka soda izciešanas režīma maiņa soda progresīvās izpildes sistēmas ietvaros – gan soda izciešanas režīma pastiprināšana, gan mīkstināšana – pati par sevi ievērojami ietekmē notiesātā tiesības uz privāto dzīvi. Šo notiesātā tiesību aizsardzība būtu

nodrošināma taisnīgā tiesā, taču apstrīdētā norma to liedzot. Tādējādi tā ierobežojot notiesātajam Satversmes 92. panta pirmajā teikumā noteiktās pamattiesības. Šādam ierobežojumam esot leģitīms mērķis, tomēr šis ierobežojums neesot samērīgs. Tādēļ apstrīdētā norma neatbilstot Satversmes 92. panta pirmajam teikumam.

Tiesas secinājumi un lēmums

Satversmes tiesa secināja, ka apstrīdētā norma pēc būtības ir zaudējusi spēku, jo kopš 2017. gada 21. decembra Latvijas Soduzpildes kodeksa 50.²¹ pantā notiesātajam ir paredzētas tiesības apstrīdēt izvērtēšanas komisijas lēmumu Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšniekam, pārsūdzēt Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšnieka lēmumu tiesā, kā arī pārsūdzēt attiecīgo pirmās instances tiesas spriedumu kasācijas kārtībā. [6.]

Tā kā konkrētajā gadījumā nav tādu apstākļu, kuru dēļ tiesvedība izskatāmajā lietā būtu turpināma, Satversmes tiesa secināja, ka saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmās daļas 2. punktu tiesvedība lietā Nr. 2017-19-01 ir izbeidzama. [7.]

Satversmes tiesa nolēma:

izbeigt tiesvedību lietā Nr. 2017-19-01 “Par Latvijas Soduzpildes kodeksa 50.²¹ panta piektās daļas, ciktāl tā attiecas uz lēmumu, ar kuru atteikta soda izciešanas režīma mīkstināšana, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam”.

Lēmums nav pārsūdzams.

Lēmuma teksts ir pieejams Satversmes tiesas mājaslapā:
http://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=http://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2017/08/2017-19-01_Lemums_izbeigsana.pdf#search=2017-19-01

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze
Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv
67830737, 26200580